Ч. 67 (14.315). Львів, середа 25. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Громадянству під увагу.

ПОМОЖІТЬ ХОРИМ!

Зближається Великдень. Це радісне свято для всіх, свято весни і віднови душ людських.

Та щоб гідно і вповні весело провести це свято, мусимо подбати і за тих, що зложені тяжкою недугою, чи старечою неміччю, у крайній нужді стрічатимуть Великдень.

Їм належиться від нас поміч, щоб хоч на хвилю забули про своє горе і важкий хрест, що Господь зложив на їх рамена. Нехай бачать, що ми з ними співчуваємо і стараємося по спроможности наших сил і фондів облекшити їх долю!

Нехай воскресна пісня відібється радісним відгомоном у їх зболілих душах і скріпить їх на силах у дальших терпіннях!

Тому „Український Комітет Допомоги Хорим", що постійно опікується хорими і по шпиталях і по приватних домах (а має їх у своїй свідеції вже коло 40 осіб), звертається з горячим проханням: Поможіть нам хоч найдрібнішими лептами, щоб ми могли своє завдання як слід сповнити! Комітет не має ніяких постійних фондів ні підмог, а спирається виключно на жертвенности кількох милосердних одиниць, що щомісячними постійними жертвами підпомагають працю Комітету. Найбільші зусилля, найгарніші заміри мусять розбитися через недостачу фондів.

Тому ще раз апелюємо до милосердних сердець: В імя любови ближнього поможіть нам, а Господь сторицею Вам це нагородить!

Ласкаві жертви просимо слати на адресу: „Достава", Львів, вул. Руська ч. 20 для „Комітету Допомоги Хорим".

За Комітет:

А. Конрадова, голова, М. Біленька, секр.

27. квітня відбудеться апеляційна розправа проти Бандери і товаришів.

Апеляційну розправу за вбивство мін. Перацького визначили покищо на 27. квітня ц. р. „Газета Польська" пише, що це не є ще остаточне рішення і що може ще перенесуть розправу з технічних оглядів, але найбільше на кілька днів.

Нема ще рішення чи Бандера і товариші будуть присутні на апеляційній розправі. Мабуть їх не спровадять на розправу й апеляційна розправа відбудеться без них. *Апеляційна розправа греватиме 6—8 днів.*

Яку відповідь везе фон Рібентроп?

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Райтер подає: Фон Рібентроп приїде сьогодні, не скоріше як в год. 17. і привезе відповідь нім. уряду. Кажуть, що цей останній висуває контрпропозиції, з якими ознайомить мін. Ідена, заки їх оголосить.

АНГЛІЙСЬКІ ЗУСИЛЛЯ.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Урядово подають: Британський амбасадор передав Гітлерові прохання свойого уряду, як найскоріше відповісти на предложення льокарненських держав та евент. впровадити до тих предложень зміни, якщо Німеччина не може їх приняти в цілости.

ЩЕ НЕ РІШИЛИСЯ.

РИМ, 24. 3. ПАТ. Міродатні круги твердять, що італ. уряд ще не вирішив, яку відповідь має дати на льондонські пропозиції.

Комітет 13-ох береться до діла.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Комітет 13-ьох приняв до відома відповідь Італії й Абисинії та поручив свому предсідникові Мадаріязі і ген. секретареві Ліги Авенолеві навязати контакт з обома державами, щоби довести до скорого припинення воєнних дїлань та заключення миру в рамах Ліги і в дусі її пакту. Комітет обговорював також бомбардування амбулянсів Червоного Хреста і отвертих міст та зажадав у цій справі доповнюючих інформацій від урядів обох воюючих сторін. Про санкції не згадували.

БОМБАРДУВАННЯ ДЖІДЖІГИ.

ҐОРАГЕІ, 24. 3. ПАТ. 27 італ. літаків збомбардувало місто Джіджіґу, яке абісинці уфортифікували та обсадили великими військами, щоби спинити італійців.

ПАРИЖ, 24. 3. ПАТ. Авас подає з Аддіс-Абеби: Згідно з офіційними даними підчас бомбардування Джіджіґи згинуло 15 осіб, 83 було ранених. Припускають, що це вступ до офензиви на південному фронті, тому евакували населення Гаррару.

Вислід римських нарад.

РИМ, 24. 3. ПАТ. Урядовий комунікат стверджує, що у вислідї розмов, переведених у атмосфері великої щирости та взаїмного зрозуміння, шефи урядів Італії, Австрії та Мадярщини підписали вчора додатковий акт до римського протоколу з 17. березня 1934

РИМ. 24. 3. ПАТ. В німецьких пресових колах говорять, немов би підчас останніх римських переговорів Італія, Австрія та Мадярщина поголилися не брати участи у евентуальних протинімецьких санкціях.

Войовнича промова Ґебельса.

ФРАНКФУРТ, 24. 3. ПАТ. У Франкфурті над Майном виголосив мін. Ґебельс передвиборчу промову. Він сказав м. і.: „Нам закинули, що ми зломили версайський і льокарнеський договір. *Во вні від 1919. р. до 1933. р. противники Німеччини без перерви ломлять договори. Цю ганьбу ми, нац.-соціялісти припинили.* Якщо льокарненські держави сподіються вдержати міжнародні війська на 20-кільометровій полосі по німецькій стороні франц.-німецького кордону, думають ще категоріями 1919-го р., а не 1936-го р. Французький уряд каже, що французькі гармати на німецькому кордоні стережуть миру. Гаразд, але й ми поставимо там наші гармати, щоб їм у тому помагати, бо не годиться з нашою честю, щоб хтось інший беріг нашої безпеки. Світ мусить заняти становище до предложень Гітлера: чи хоче, чи не хоче, бо канцлер Гітлер виступає як представник 67-міліонового народу".

Завтра підпишуть морський договір.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. У відповідь на запит у палаті громад заявив прем. Болдуін, що морський договір підпишуть в середу; його текст оголосять того самого дня у „білій книзі".

Стріли у Кракові.

Львів, 24. березня.

Краків — відомий із свого спокою, своєї тишини, свого майже маломістечкового руху. Це місто музеїв і старовинних памяток архітектури, місто великої історичної традиції, місто „плянтів", які запрошують прохожих до відпочинку, — вкінці місто срібної ріки, найбільшої (поруч із Вавелем та Маріянським костелом) гордости мешканців і терену живавого водного спорту. Крім того Краків — місто старої культури, осідок одного з найстарших в Европі університетів, — місто, з яким звязані імена чільних польських письменників і мистців; у тому місті кувалась теж у переломових хвилинах польська політична думка, відтіль теж вимашерувала перша польська боєва частина, що таким робом започаткувала історію польського державно-політичного відродження.

Усе це обєктивні факти, які кожний чужинець мусить признати. І ось наче на глум те місто стало осідком якихось давних суперечностей. Столиця найвищої наукової установи, що давно вже станула була на становищі признання самостійности української мови, одночасно столиця польського політичного реалізму, відомого навіть під назвою „краківської школи", — стала осередком, з якого від довгих літ промінює на всю Польщу найбільш націоналістичний обскурантизм і ексклюзивізм, [redacted] адже Краків є місцем появи „ІКЦ", у Кракові виходив „Поляк-Католік", саме у Кракові відбувся недавно зїзд студентських „братняків", на якому запротестовано проти творення українського університету не то у Львові, а взагалі у Польщі! І той ультра-моральний Краків, в якому в 10 год. вечора царить мертвецька тишина, є доставцем такої морально-деправуючої масової літератури, як „Тайни Детектив"!... І той спокійний, тихенький Краків стає вже втрете у відродженій Польщі тереном подій, в яких головними виконавцями є: юрба і пальна зброя. За часів Хієно-Пяста, коли міністром внутрішніх справ був п. Кернік, відбулись у Кракові вуличні заворушення, що закінчились були роззброєнням відділу уланів. З весною 1930. року у Кракові був конґрес центро-лівих партій, який спонукав уряд до таких репресій, як Берестя. Вкінці останні телеграми повідомляють про те, що вчора юрба робітників, опанована комуністичними елементами, поводилась на вулицях Кракова так агресивно, що довела до сутичок і перестрілки з поліцією. У наслідку — як читаємо у ПАТ-і — впало зпосеред демонстрантів 6 трупів, крім кільканадцяти контузіонованих і ранених по обох сторонах.

В останній парляментарній дебаті сам міністер внутрішніх справ стверджував зріст комуністичних впливів у Польщі, при чому вказував на специяльну, зрештою вже віддавна стосовану большевицьку тактику — втискатись до леґальних організацій та опановувати їх своїми людьми під чужим плащиком. Нема сумніву, що податливим ґрунтом для зросту комуністичних впливів є господарська кріза, безробіття, брак широко закроєних публичних робіт, повна пауперизація села і

небувале досі об[illegible]ження життєвої стопи навіть працюючих і розмірно „добре" заробляючих робітників та інтеліґентів. А проте також нема сумніву, що ані половини, ані третини тих впливів комуністи не малиб, колиб річ ішла лише про поширення комуністичної ідеї силою її переконливого змісту, та колиб тих впливів штучно не підсилювала акція Комінтерну зовні. Ніде правди діти, водою на млин тій акції були ті помилки режіму, які полягали на розколюванні польського робітничого руху й професійних організацій; правдою є, що через те нпр. ППС втратила своє попереднє значіння, але правдою є теж, що в ослабленій ППС щораз більше людей іде за п. Чаплінським і йому подібними звеличниками „совітських здобутків" і щораз більше людей тієї партії прихиляється до вручно лянсованої комуністами думки „спільного фронту". Як доказують останні краківські події — цей „спільний фронт" вже істнує: тільки він не писаний, не санкціонований формальним порозумінням, а фактичний і тим сумніший для польського робітничого руху й польських леґальних партій та організацій, що той „фронт" полягає на підпольній диктатурі комуністів.

Нас цікавлять ті події з огляду на метушливу роботу комуністів на нашому українському терені. Замісць великих і дорогих журналів, колишніх розсадників радянофільства серед українського громадянства в Галичині, появляються тепер то тут то там різні одноднівки, пресові ефемериди. Замісць явної комуністичної пропаґанди з прославлюванням Леніна й Сталіна, йде тепер пропаґанда, що використовує безпосередні болячки села. Знаємо випадки, що збаламучені селяни-комуністи виступають проти леґальних українських партій під гаслами... автономії у Польщі! Вказує це прорчисто, як далеко посуваються аґенти Комінтерну у стосуванні старої своєї засади „ціль освячує засоби", коли річ іде про сіяння серед українців заколоту та анархізацію українського громадського життя.

Діяльність Комінтерну серед українців поза границями Совітів (ба навіть подекуди й унутрі СССР) постільки трудніша і складніша, що стрічає на свому шляху найбільшу перешкоду: силу національної ідеї. Та національна ідея паралізує не тільки ідею інтернаціонального комунізму, але й каже кожному свідомому українському патріотові з крайнім недовір'ям ставитись до всього, що не має апробати відповідальних українських чинників, до всього, що не походить і не виходить безпосередньо від відомих народнім низам громадських діячів. Боротись нам з комуністичними впливами постільки лекше, що у нас нема „професійних політиків", відокремлених від рядів народніх діячів, які безпосередньо працюють серед селянських низів та робітничої верстви, але політик і народній діяч — це у нас синоніми. На цьому саме базується авторитет національних партій і національної преси серед мас, на цьому саме полягає сила української національної ідеї, яка для мас не є відірваним від життя міражем, лише поняттям, нерозривно звязаним з особами провідників та їх творчо-позитивною роботою.

Тому єдиним заборолом проти комуністичних впливів серед українського народу у Польщі є та національно-творча праця. Тому всі, кому тільки залежить, щоб ті впливи не ширились, повинні дбати, щоб українська національно-творча праця не стрічала ніяких перепон, щоб кріпшала сила української національної ідеї.

Закарпаття.

ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ БЕЗ ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА.

Заступник президента Підкарпатської Руси д-р Мезник не урядує вже від 15. вересня 1935 р., бо від того часу є він на відпустці то щоб порятувати здоровля, то щоб студіювати. Кружляють поголоски, що за цією справою криються політичні мотиви.

ЗМЕНШЕННЯ УЧНІВ У СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ.

До першої кляси середніх шкіл у ЧСР приняли у шкільному році 1935/36 23.356 учнів, а саме: до чеських шкіл 18.086 (77.5 прц.), до німецьких 4.221 (18.02 прц.), до мадярських 579 (2.27 прц.), до українських 402 (1.7 прц.), до польських 68 (0.29 прц.). Це в порівнанні з попереднім роком означає поважне зменшення. Зокрема коли мова про українських учнів, то їх повиннob бути втроє більше, бо українське населення в ЧСР творить 5 прц. загалу мешканців держави.

ПОВІСТЬ „МИКОЛА ШУГАЙ" НЕ БУЛА СКОНФІСКОВАНА.

З відповіди міністра справедливости д-ра Дерера пос. Ю. Ревеві виходить, що повість „Микола Шугай" Івана Ольбрахта в українськім перекладі не була сконфіскована. Тому то погоня за цим перекладом по приватних особах не має ніякої законної основи. З цієї відповіди виходить теж, що всі особи, від яких цю книжку забрали, мають право домагатись її звороту.

ЦЕНТРАЛЯ МОСКВОФІЛЬСЬКИХ СТУДЕНТІВ РОЗПАДАЄТЬСЯ.

Т-во „карпаторусских" студентів „Добрянскій" у Братиславі повело гостру кампанію проти управи Ц.С.П.С. (центр. союзу підкарпаторусских студентів) тому, що управа Ц. С. П. С. у Празі ввела політику до цієї професійної організації. Дійшло до того, що Виділ Т-ва „Добрянскій" виступив з Ц.С.П.С., подаючи за причину те, що Ц.С.П.С. не вислав привітної телеграми губернаторові П. Руси К. Грабареві, хоч минулого року вислав був таку телеграму д-рові Ст. Фенцикові аж до Америки, а тепер з нагоди своїх зборів післав таку телеграму президентові Бенешові, міністрові освіти Франке та шкільному інспекторові Добошеві. Якщо висилається телеграму урядовцям чехам, як мін. Франке — заявляють провідники з Т-ва „Добрянскій" — то слід було вислати телеграму з привітом губернаторові К. Грабареві, який є представником П. Руси. Тому то 13. березня Т-во „Добрянскій" у Братиславі рішило одноголосно виступити із Ц.С.П.С. із заявою, що згаданий союз не має права репрезентувати студентів Підк. Руси, бо обєднує лише одиноке т-во „Возрожденіе" у Празі. Три інші члени Ц.С.П.С., а саме „Родина", „Восход" і „Стой" (всі три на Підк. Руси) в дійсности не істнують, бо ще досі не відбули своїх загальних зборів. Зрештою ці три товариства обєднують крім студентів ще й учителів та учеників середніх і торожанських шкіл, тому в дійсности не є організаціями студентів вищих шкіл.

Совітська пропаґанда в Анґлії.

Показ маневрів большевицької армії на екрані.

Приїзд совітської делеґації до Льондону на похорони короля Юрія, довший побут в Анґлії нового маршала Тухачевського, його відвідини всяких військових інституцій, мали на меті започаткувати дуже бажане Совітами зближення між СССР і Великою Британією. Воно малоб евентуально довести до заключення потрійного союзу між Совітами, Францією та Великою Британією, себто відновлення давної традиції, тільки що при змінених фіґурах.

Щоб прихилити на свій бік також і більш консервативні військові круги, привезено до Льондону фільму, зняту підчас маневрів большевицької армії у вересні м. р. біля Києва. Цю фільму висвітлювано тільки перед запрошеними гістьми, спершу в совітській амбасаді, опісля дістало її міністерство війни і закордонних справ для запрошених експертів та гостей.

Як зміркувати, англійські військові круги не дуже то переконані у боездатність совітського жовніра і воєнні методи совітської армії. Непрактичним видається для англійців скидання жовнірів на легкопадах з літаків поза ворожими лініями, бо це ледви чи буде коли можна зробити непостережено. Літаки для транспорту є найбільшого типу, з чотирьома машинами, які можна почути на кілька миль віддалі. Жовніри, які поволі спадають з легкопадами на землю, становлять знаменитую ціль для кулеметів.

Фільма знимана в Києві та в селах біля Києва. Населення сіл, яке вислано витати армію, співає українські пісні („Ой летіла горлиця"). Натомість відділи військ вигукують всякі „частушки". Пояснення до фільми подаються в російській мові. Київ, як видно з фільми, трохи підбілений, але в центрі міста слідно мало нових будівель. Більшість вулиць все ще брукована камінням. Населення одягнене бідно, зовсім не видно між ним стрійних, европейських жіночих уборів. Переважає біла полотняна блюзка, часом вишивана, дівчата без капелюхів. Написи на крамницях („кальонних") по українськи, але є в інших мовах.

Сама фільма представляє оборону Києва. Червона армія боронить його, синя наступає. Синя армія має вдвоє стільки піхоти, що червона, пять разів стільки артилерії, а танків усемеро стільки. Завдання червоної армії — здержати наступ синіх аж до хвилини, коли наспіє резерва червоної армії для оборони міста.

Наступ на Київ почався 13. вересня прорванням лінії червоних танками синьої армії. На фільмі представлений увесь хід маневрів, наступ танків, оборона проти них і т. д. Червона армія розмістила на полях, через котрі наступали танки, десятки „гнізд" машинових крісів. Вони поховані в чистому полі в той спосіб, що зверху їх зовсім не видно. І залоги і машинові кріси, а навіть полеві гармати, сховані в ямах, прикритих дверми і замаскованих зверху наче стернею. Двері нагло відчиняються, показується скоростріл, обстрілює ворожого танка, а коли танк уже дуже близько, скоростріл ховається, двері зачиняються і танк переїздить понад ним... Це дуже гарно виглядає, але чи цей спосіб практичний, то інша справа.

Цікава теж переправа через річку Ірпень. Малі танки-амфібії перепливають річку вплав, також й кавалерія. Для артилерії та піхоти поставлено понтоновий міст. Кавалерія відіграє в тих маневрах велику ролю. Кілька разів видно атакуючі кольони їздців з голими шаблями. Наступають чистим полем!

Другого дня маневрів синя армія виконала воздушний напад на Київ. Загуділи сирени і все населення Києва зникло з вулиць. Кондуктори трамваїв, які станули серед дороги, натягають ґазові маски, також й міліція, що поховалася під деревами. Літаки кружляють понад містом і „пускають ґаз". По якомусь часі їх „вдалося відігнати", на вулицях міста показується пожежна сторожа з хемікаліями і невтралізує убійчий ґаз, що заліг над містом.

Рівночасно, коли переводиться газовий напад на Київ, поза лінією оборони червоної армії сині скидають відділи піхоти із скорострілами. Майже тисяча легкопадів паде на землю. Біля них великі літаки осідають на полі та виладовують легкі танки, легку артилерію й авта. Все поза боєвою лінією червоних. Дуже ефектовно все виглядає, але рівночасно аж надто театрально і нереально.

На третій день маневрів надходить механізована резерва червоної армії, відкидає синіх, маневри кінчаються промовою Ворошилова і гопаком при гармошці.

При ґенеральному штабі видно багато чужинецьких представників, французів, чехів та кількох італійців.

Чи фільма викликала в Льондоні бажаний результат — можна сумніватися. Хіба може перестерігала...

(Укрбюро Льондон).

Крiвавi подiї у Краковi.

6 ОСІБ УБИТИХ, 45 РАНЕНИХ.

КРАКІВ, 24. 3. ПАТ. На день 23. ц. м. Окружний Комітет ППС і професійні союзи проголосили у Кракові загальний страйк. До акції прилучилася частина робітників в деяких фабриках. Робітники заведень публичної вжиточности працювали нормально. Окружний Комітет ППС звернувся до городського старостза в справі дозволу на віче в домі професійного союзу залізничників. Староста дав дозвіл під умовиною, що провідники Окружного Комітету після віча візвуть зібраних присутніх покинути дім професійного союзу залізничників і що не буде ніякого походу. Коли по закінченні віча юрба виходила зі салі, **невідповідальні чинники, вивинувшись зпід команди Окр. Комітету, заатакували камінням і револьверовими стрілами відділ поліції, що стояв на перехресті вул. Баштової і Плянтів. Коли кількох поліцаів ранили, відділ поліції був змушений покористуватися зброєю. Юрба хвилево розсілася, але розагітована невідповідальними елементами почала збиратися в інших місцях.**

На вулицях Фльоріянській, Славковській і Злотей **більші гурти демонстрантів повибивали шиби в крамницях, грабуючи одночасно деякі предмети. Більша група демонстрантів зібралася на вул. Славковській і тут поставила перешкоди з лавок, щоб не допустити поліцію на цю вулицю. Одначе коли відділ поліції хотів розігнати демонстрантів, посипалися каміння і впали револьверові стріли. Заатакована поліція мусіла покористуватися зброєю. Після цього юрба розбіглася. На основі дотеперішніх даних загалом зпоміж демонстрантів є ранених понад двацять осіб, а 6 з них померли від ран. Зпоміж поліцаїв кільканацять ранених або потовчених.**

Кількадесять найбільш агресивних провідників юрби негайно арештували. Тепер у Кракові вже спокій.

„ГАЗЕТА ПОЛЬСКА" ПРО ПОДІЇ В КРАКОВІ.

„Газета Польска" з 24. ц. м. помістила таку телефонограму про події в Кракові:

„Нині вполудне після віча у справі страйку у фабриці „Семперіт", на якому комуністичні агітатори взивали до протидержавних виступів, групи комуністів та елементи крайнього О. Н. Р. дісталися під палату воєвідського уряду. Тут зійшлася більша юрба демонстрантів, що підносили протидержавні оклики. А що юрба прибирала щораз більше агресивну поставу, поліція почала розганяти її. На поліцію посипалося каміння. Кількох поліцаїв ранили. Поліція віддала остерігаючу сальву у повітря. Коли це не помогло і по другій остерігаючій сальві кількадесять демонстрантів кинулося на каритку поготівля, що приїхала по ранених поліцаїв та заатакували д-ра Яворського, який давав першу допомогу раненим, поліція віддала сальву до демонстрантів. На основі перших вісток виходить, що по сальві впало 4-х убитих і коло 30 ранених. Демонстранти розбіглися по місті. На вулицях Фльоріянській, Шпитальній, Томи й св. Івана групи сендецьких боївкарів повибивали виставові шиби у багатьох крамницях і в будинку щоденника „І. К. Ц.". Купці негайно замкнули крамниці. На вул. Длугій демонстранти перекинули автобус і трамвай, розбили вуличні електричні лямпи в різних частинах міста. Поліція гумовими палицями розгняла демонстрантів. Трамваї не виїхали до міста.

В год. 16-ій демонстранти знову пробували дістатися під будинок воєвідства. По місті кружляють поліційні стежі, зокрема сильніші в дільниці Казімеж. Державних будинків стереже поліція.

В год. 5-ій прийшло до зудару демонстрантів з поліційними стежами на вул. Піярській, на розі вул. Баштової і Клепарського ринку. До год. 5-ої число ранених зросло до 45.

В год. 6-ій поліція опанувала положення і в місті запанував спокій.

УСУНУЛИ РОБІТНИКІВ З ФАБРИКИ.

КРАКІВ, 24. 3. ПАТ. Від якогось часу на просторі краківського воєвідства почалися страйки, що не вичерпавши мирових спроб, переходили до найгостріших форм, себто до окупаційних страйків. Зогляду на небезпеку актів саботажів краківський воєвода видав розпорядок опорожнити фабрику „Семперіт". Підчас виконування цього доручення деякі елементи, головно робітниці, робили перепони поліції в її акції. Тому поліція підчас опорожнювання фабрики мусіла покористуватися примусовими засобами. Вістки, немов би підчас цієї акції були якісь жертви в людях, є неправдиві.

СТРАЙК РОБІТНИКІВ СКІНЧИВСЯ.

КРАКІВ, 24. 3. ПАТ. Страйк робітників фабрики „Семперіт", який тягнувся у Кракові кілька днів і був причиною подій у Кракові, полагодили мирними засобами. По довших переговорах управи фабрики з представниками робітників обі сторони погодилися на мирне полагодження справи інспекторатом, який, розглянувши домагання робітників, видав рішення про підвишку платні за працю. Це рішення приняли обі сторони і підписали договір.

Перед французькими виборами.

ДОСІ 825 КАНДИДАТІВ.

ПАРИЖ, 24. 3. ПАТ. Міністерство внутрішніх справ зареєструвало вчора 200 нових виборчих кандидатур, так що досі зголошено 825 кандидатів. Рівночасно преса почала виборчу кампанію. Перші виборчі гасла ярко оформлені, появилися в пресі правиці. Поширюють летючку з написом: „Народній Фронт це війна". Часопис „Ле Жур" пише, що лівиця готовить інфляцію й девалюацію.

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА. 2)

Перша українська повість по англійськи.

(Докінчення.)

Цьому крайньому песимізмові й мізантропії товариша протиставляє поет з другого боку свій власний оптимізм і віру в людину, визнавши необхідним для людства створити на зразок релігії принципи, що стояли б дороговказом між грубою дійсністю й найвищим ідеалізмом, між землею й небом, людиною й Богом. „Назад до гуманізму!" – Очевидно в розумінні найкращих людських запалів. Школа повинна виховувати молодь на засадах альтруїзму й добрій волі супроти всіх народів. У боготворенні життя наближується Турянський до пантеїзму. Зіпсована людська вдача тільки пробує змінити принципи й закони, що їх установив Бог і природа. (Пригадуємо собі мимохіть Руссо та Толстого). Мріє про чудо чудес: толеранцію й приязнь усіх народів і вірств.

В тій самій II-ій частині найдете ще неодну нову подробицю. Вертається тут напр. Сабо. Його вид будить острах. Його розповідь про трьох конаючих у снігу, що просили смерти, пояснює нежданні загадкові стріли в часі непритомности цього героя. Від слів Саба, його намаганого самогубства, від марева сніговії — велетня й невдалого полювання Добровського віє безнадійність дантейського заклику „Лашіяте ові сперанца" серед холодної, гірської пустелі.

Або на іншому місці кровавим спогадом врізується незабутня картина жорстокої смерти улюбленого брата Добровського (Танець життя й смерти, оп. цит. 48). Довша і подрібніша є відразлива сцена із людожерним замислом Саба.

Передостанню картину „Вавілля" від мук, що його приносить громадці страдників смерть, переткав поет кількома новими релігійними молитвами, як ось: молитва Ніколіча перед хуртовиною і в годині смерти, його видіння Мадонни з Дитятком Ісус у сніжному кущі, що зміняються знову же в очах поета по давньому в дружину з малим синком на руках, молитва Турянського за смерть.

Іще одно питання: коли повстали ці доповнення, ота друга редакція „Поза межами болю"? На це годі ясно відповісти, не маючи потрібного матеріялу перед собою: рукопису та інших даних. Турянський версію твору з 1921. р. просто поширив (мабуть у пізніших роках, хоч це не виключає теж і протилежної думки, особливо, коли йде про деякі місця; автор міг їх скоротити перед 1921. р.). На схилі життя поет боявся, що вже не скаже останнього слова. Дарма, що після 1921. р. видав ще свою „Думу пралісу", „Боротьбу за великість" (1926), „Раби" (1927) і приготовляв повість „Сина землі". Та все це слабші, або зовсім невдатні речі. І Турянський напевно знав ціну „Поза межами болю"; до того думав, що вже нічого кращого не напише (гл. цит. Передмова Голубця). Звідсіль у цій новій версії слідне оте бажання доповнити твір.

Перед англійським перекладачем стояло завдання чималої ваги, що зясовує він сам у передньому слові. Поминувши вже ідіомічні ріжниці між двома мовами, перекладач натрапляв на великі трудноші тому, що „Поза межами болю" дає замісць зверхньої дії, радше психольоґічну реакцію. Цеж поезія в прозі. — Не здивує нас напр. обставина, що найслабше випали в перекладі віршові партії. Вониж найслабші й не дуже то виправдані взагалі. Зовсім незрозумілим напр. залишається факт, як може вмираюча людина (сліпий Штранцінґер) імпровізувати віршем цілу послідовну, тріскучу програму? Це манило, видно, Турянського — фільософа, може видавалось поетові ефектовним акордом з усією непотрібною хулою й наївною мрією про рай людини на землі, але поправді психольоґічно воно невірне і... літературний фальш. Таксамо прометейський патос Титана тут ніяк не годиться з коротким, примітивним розміром вірша. Такий дисонанс вражає.

Бажаючи задержати силу експресії Турянського, перекладач буквально передав напр. приповідки, фрази й говірки, звороти у даній мові: українській, італійській, німецькій, сербській, мадярській (нема тільки чеської). Це надає кольоритности тому цікавому образові спільного братання перед смертю представників ріжних народів, що протративши останній гріш, стали, по словам героя Добровського, щойно справжніми людьми.

Сам А. Микитяк здає собі добре справу із свого завдання: щоб напр. підкреслити тонкість ситуації чи почуття, перекладач іде за автором, вводячи для коротких, уривчастих партій теперішній час. Зате в оповіданні вживає минувшини. Так старається підійти під смак американського читача. Своєрідні українські вигуки і т. ін. заміняє англійськими рівноважниками. У урочистому стилі молитов надибуємо архаїзацію. Переклад читається із естетичним задовіллям. Відчуваємо вправну, вражливу руку літератора.

Передаючи українську книжку в англійській мові американській публиці, А. Микитяк звернув увагу на ріжниці вдач двох славянських народів, що їх іще сьогодні нераз чужинці, на жаль, змішують: росіян та українців. Коли перші — „аґресивні, голосні, ексцентричні", — пише він — останні чулі („сентиментальні"), вдумчиві („контемплятивні"), „стримані". Не входимо в те, чи ця характеристика українців на сто відсотків вірна, але лишається важливим сам факт такого розмежування перед чужинцями.

Наприкінці годиться згадати іще тут надзвичайно дбайливе зверхнє видання книжки: чіткий друк на прегарному, тривкому папері, ніжнокольорову окладинку й розкішну обгортку, видержану в стилі живої, американської реклями.

Справді відрадним явищем у нашому літературному й культурно-національному житті є поява такої книжки за океаном. І коли щиро вітаємо цю спробу перекладача, нехай буде вільно нам висловити йому побажання дальшої праці над взаєминами української літератури із світом поза океаном, де так багато наших земляків читає вже тільки по англійськи.

Друк. похибки. У І-ому фейлетоні 3-ій шпальті 3-ій рядок знизу має бути „неприродно" зам. надприродно патетичний; у ІІ-му фейлетоні з 24. ц. м. 2-ій шпальті 6-ий рядок знизу має бути „висилений" зам. ослаблим.

Акція проти районових молочарень Маслосоюзу.

(Допис з Гайворонки, пов. Підгайці).

Сподіючись „благодатей" з нового молочарського закону різні урядові чинники повели оживлену акцію в районі Р. М. в Гайворонці, повПідгайці. На „осаді" біля Гайворонки є патрозатська молочарня. Ця осада колись належала до Гайворонки, тепер це самостійна громада зі солтисом, звана Воля Польська. Вирібня цієї патронатської молочарні находиться у звичайному хлівці Кіселевича і не має ніякого вивінування, що його вимагає санітарний закон від нас. Зрештою є це мале підприємство з одною збірнею у Вишнівчику і коло 200 л. молока денно найвище. Щойно з початком ц. р. поляки почали з поспіхом викінчувати „Людови Дом", а головно його сутерини, призначені на вирібню. Одночасно з оживленою роботою в день і в ночі появилися перші погрози сусідів під адресою нашої молочарні. Вийшли вони в першій мірі від дирекції патронацької молочарні, головно від справника і кружлівкаря в одній особі Яська Бучка с. Антона. Заповідають, що „руської молочарні вже не буде, бо вийде такий закон, що може бути одна молочарня і нею буде лише польська" на цілу околицю. Заявляють, що тепер від молочарень вимагатимуть електрики і такої машини за 5.000 золотих. Цього „руска" молочарня не всилі собі справити, бо вона не має фондів. Польській такі фонди дасть влада, а саме: гроші дасть уряд, електрику дідич з Вишнівчика пос. Жиборський. Запевняли, що вже мають грошеву допомогу на викінчення людового дому та коло 10 сотнарів цементу від самоуправи на бетонування сутерин під молочарню.

Подібні поголоски поширюють поляки у Вишнівчику, де з початком ц. р. наша Р. М. відчинила свою збірню. Заступник війта Стась Свіршко з Вишнівчика говорив Анні Демчук таке: „Шкода заходу, ви запізно беретеся до роботи, ваша молочарня лише до травня, опісля її зліквідують". Войтко Дорчак з Гайворонки заявив Микиті Яєчникові у розмові таке: Ви „русини" не будете мати право мати такої молочарні, як вимагає закон. Але навіть якби ваша молочарня була золота, її зліквідують. Не робіть заходів, бо вашій молочарні прийде кінець. Францішек Тисьончин говорив Олені Бочан ж. Філька, що українці не повинні про ніщо для молочарні старатися, не повинні вганятися в кошти, бо їх молочарню все одно зліквідують. Так уже рішили там на горі. Кольоніст Ліпут довідавшись, що Р. М. копає криницю перед Омеляном Гусаком між іншим заявив: „на яком холерен оні бійон студнен і так ніц з їх млечарні не бендзе".

Подаємо лише деякі характеристичні вислови на доказ, як дивляться поляки на появу нового молочарського закону і чого вони сподіються від цього закону.

Одночасно з будовою своєї централі почали наші сусіди організацію району. При цьому поширюють поголоски про ліквідацію нашої молочарні в Гайворонці та розбудову польської „млечарні". Заявляють, що на основі нового закону наші молочарні зліквідують. Дотепер поляки відкрили дві збірні в Бурканові-Куті у звичайних мешкальних кімнатах та повели пропаганду за ношенням молока туди, а не до „русинів", бо вони — мовляв — дуже обдирають. Навіть у школі в Бурканові учительський персонал повів пропаганду між дітьми за ношенням молока до польської збірні.

В селі Бурканові повели агітацію, що уділ до „руської" молочарні годі заплатити, бо він дуже великий; навпаки уділ до польської буде дуже маленький, коло 2 зол., а завдяки субвенціям викуплять легко всі машини і будуть могти дорожче платити за молоко.

Таку пропаганду ведуть поляки в цілому золотницькому районі, але з дуже малим успіхом, бо там ще дотепер ліквідують районівку і тому населення вороже ставиться до молочарства. Цю пропаганду повів кольоніст з Волі Польської солтис і книговод польської молочарні Стах Кудла і згаданий вже Ясько Бучок. За їх то починном влада зліквідувала чи пак припинила в діяльности збірню Р. М. з Денисова у Беневій і поробили заходи коло оснування польської збірні, яку опісля мають перемінити теж у районівку.

Вказівки до цієї акції проти наших молочарень вийшли з Підгаєць, де відбулася окрема нарада у повітовому виділі і на якій заликували до енергійної акції у справі засновування нових молочарських осередків, що були би виключно в руках польського населення. Початковий розгін десь у половині лютого припинили і тоді говорили, що будуть теж наші молочарні зі своїми окремими районами, лише деякі збірні нашої молочарні прилучать до польської. Тепер знову ведуть завзяту і непереборчиву акцію проти наших молочарень. Чим воно скінчиться?

Загальні Збори
Українського Технічного Товариства.

(н.) Одно із найрухливіших під цю пору наших товариств, Українське Технічне Т-во, відбуло в неділю 22. ц. м. свої річні Загальні Збори при дуже численній участи членів (поверх 80). В навечеря відбулись ширші товариські сходини в просторій новій домівці Т-ва (разом зі Союзом У. К. і П.). Сходини затягнулись до пізньої ночі, бо товариські забави не дозволили нікому нудьгувати.

Загальні Збори відкрив голова Т-ва інж. В. Рижевський, який висказав кілька засадничих думок про працю і положення Т-ва.

Після відчитання протоколу з поп. Заг. Зборів секретар інж. А. Адамчук здав звіт із діяльности Т-ва в р. 1935. Обмежуючись тут до найважніших інформацій із згаданого звідомлення, подаємо ось таке: На 31. грудня 1935 р. У.Т.Т. обеднувало 524 членів. Принято 11 нових і виключено за неплачення вкладок 13 членів. Крім того виступило 3 і померло 3 членів. У результаті стан членів зменшився на 8 членів (0.4 прц.). Рада, до якої входили інжинєри: В. Рижевський (голова), В. Дутка, І. Федів, А. Адамчук, В. Лукашевський, А. Ліськевич, Ю. Величко, Т. В. Телеп, В. Воробкевич, В. Несторович, С. Пастернак, В. Маркусь і Я. Стебновський, відбула 14 засідань, а президія 4. При Т-ві працює Комісія розбудови українського промислу (КРУП) з підкомісіями а) промисловою, б) Пром. Банку. Промислова підкомісія давала інформації у справі організації пром. підприємств, зарібкових можливостей, винаходів і патентів. Вона також слідкувала за пром. можливостями, звертаючи у звітовому році в першу чергу увагу на текстильну ділянку. Практичне пристосування дослідів підкомісії — це уруховлення ткальні „Комета" і скуп прядива кооперацією, а дальшим розширенням теоретичних дослідів є „Секція для опіки над домашнім промислом" і підкомісією для льнярства при „С. Господарі". Крім того у звіт. році присвятила пром. підкомісія КРУП-у чимало уваги організації обуви і переробці лічничих та промислових ростин. Банкова підкомісія (окремо реферував інж. Милянич) зібрала 2.980 зол. на уділи до банку при 5.220 декларованих. Вона чи пак Н. Рада основаного нею Нар.-Пром. Банку ввійшла в порозуміння з Торг.-Пром. Банком при С.У.К. і П. та підготовила обеднання обох банкових установ з уваги на трудноці самостійного існування. Є всі дані для того, що нова чи пак обновлена кредитова установа працюватиме з користю для нашого промислу і торговлі та взагалі для нашої господарської розбудови.

У.Т.Т-во мало дальше дві фахові секції (хеміків і торговельників) та 1 територіяльну (Станиславів). Живу діяльність проявляла Секція торг.-економічна (окремий звіт здавав інж. В. Несторович). Кожного понеділка відбувались (також дальше відбуваються) сходини з рефератами та дискусіями. Секція мала 51 членів, з того 30 у Львові. Головою був і дальше є п. З. Рудик. Станиславівською секцією проводив інж. І. Попович. З діяльности її треба підкреслити заходи над ремонтом Скиту Манявського і переговори в тій справі з Консисторією.

У. Тех. Т-во мало своїх відпоручників (звязкових) в організації студентів техніки, в Гол.

Американський сенат ухвалив воєнні кредити,

більші між палата репрезентантів.

ВАШИНГТОН, 24. 3. ПАТ. Сенат ухвалив вчора 53 голосами проти 12 кредити для департаменту війни у висоті 611 міліонів долярів. Тому, що вони на 66 міліонів перевищують кредити, ухвалені палатою репрезентантів, проект вернеться до цієї останньої. Проект передбачує чисельний стан армії на 165 тисяч вояків.

ПОЛОЖЕННЯ В ЕВРОПІ ОПРАВДУЄ ЗБРОЄННЯ.

ВАШИНГТОН, 24. 3. ПАТ. Предсідник сенатської комісії закорд. справ Пайтмен виголосив учора крізь радіо промову, у якій м. ін. сказав: „**Европа чекає стрілу, який розбурхає найстрашнішу в історії світу війну. Тому в обороні европейського миру американський закон про невтральність мусить бути підтриманий морськими та летунськими силами, що могли би протиставитись якимнебудь морським і летунським силам у світі.** Ліга Націй не має ніякої змоги переводити свої рішення всупереч волі великодержав".

Бійка в румунському парляменті.

На засіданні камери 19. ц. м. прийшло до великої бучі. Підчас промови національ-царaністичного посла П. Андрея, який відповідав Гоґові на закиди, буцім то він веде комуністичну пропаганду, перервав йому Робу. В дебату вмішалися національ-царaністичні і кузістичні посли. Серед бучі кузіст Адам вдарив національ-царaніста Соломона. Цей вдарив знову Адама. Прискочили інші посли і зачалася загальна бійка, при чому знищено перші ряди лавок. Засідання перервано і передано справу дисциплінарній комісії, яка ухвалила предложити камері, щоби виключила Робу на 30 днів, Соломона на 15 днів, а Адама на десять днів із засідань камери.

Доля місіонарів у комуністичному полоні.

ПЕКІН, 24. 3. ПАТ. Комуністи схопили 10 англійських і американських місіонарів і 2 дітей; вони є у Гунь-Тун (пров. Шансі). Невідомо, що сталося з 8 іншими місіонарями та 4 дітьми, яких схопили до Пінґіянфу. Британська амбасада просить нанкінський уряд та губернатора провінції помогти місіонарям. Положення у пров. Шансі поважне, вислали туди 5 дивізій урядових військ.

ПЕКІН, 24. 3. ПАТ. Брит. військ. аташе виїхав до Тайтуан, щоб зорганізувати поміч для полонених місіонарів.

Раді Р. Ш. і в комісії фах. шкільництва, в „С. Господарі", в Комітеті Доп. У.Г.А., у Психо-технічній Пораді Р. Ш. і в Союзі У. К. і Пр. Товариство видавало свій орган („Технічні Вісти", 4 числа в накладі 700 примірників). В обміні діставало 55 журналів і часописів. У звітовому році придбано багато цінних книжок до своєї бібліотеки (між іншим книжки бл. п. Барщівського і Трона). Касове звідомлення дав скарбник інж. В. Лукашевський, ілюструючи цифри біланку відповідними графіконами.

Після звіту Контр. Комісії (інж. П. Дурбак) і вибору комісії-матки для устійнення кандидатів на опорожнені в цьому році місця в Раді (5) створено дискусію над звітами. Голос забирали інж. П. Дурбак і сен. інж. Павликовський, які одноголосно признали абсолюторію Президії. Відтак інж. Мілянич представив плян праці в новому році (головно: уфундування бланку, нафтова секція і справа видавництв), а інж. Лукашевський представив преліміпар буджету.

На пропозицію комісії-матки вибрано вдруге до Ради: інж. В. Рижевського — головою, а членами інженірів: В. Дутка, В. Несторовича, В. Маркуся і Бориса Дурбака (останнього вперше); заступником: інж. Нинасси. До Контр. Комісії ввійшли пп.: Барвінський, П. Дурбак, Палій, Г. Рижевський і М. Капустяк.

У внесках і запитах виринула справа видавання масового технічно-господарського місячника та популярних книжочок на актуальні технічні й господарські теми. Думки були поділені з уваги на кошти і ризико, особливо звязане з видаванням періодика. Крім того обговорено ще кілька інших дрібних справ. На цьому в год. 14. Збори закінчились.

Ювилей о. крил. Дамяна Лопатинського.

Видавнича Спілка „Діло" вшанувала ювилей дванадцятьох роковин життя довголітнього першого директора Спілки, о. крилошанина Дамяна Лопатинського, скромним святом внутрішнього характеру: спільними сходинами своїх членів та членів Редакції й Адміністрації „Діла". Сходини відбулись у новій домівці Союзу Купців і Промисловців при вул. Гродзіцьких 1. За спільним столом, заставленим скромними закусками, засіло к. 50 осіб. Як перший привітав Шановного Ювилята виконуючий обовязки голови Надзірної Ради „Діла" д-р Дмитро Левицький, висловлюючи о. Дамянові Лопатинському найглибше признання і найбільшу пошану від Надзірної Ради за заслуги, які о. Дамян Лопатинський поклав для Видавничої Спілки як її довголітній І-ий директор. Потім витав о. Д. Лопатинського *пос. Василь Мудрий*, як голова УПР і директор Спілки, згадуючи літа спільної праці з о. Д. Лопатинським у Дирекції Спілки „Діла". З черги промовляв голова „Просвіти" *д-р Ів. Брик*, як господар дому до свого довголітнього солідного льокатора („Діла"). Від Редакції „Діла" дякував о. Дамянові Лопатинському за його дружнє становище до членів Редакції і всіх редакційних справ *ред. Іван Кедрин*. *Пос. д-р Степан Баран* казав про заслуги о. Дамяна Лопатинського для священничого стану, згадуючи різні важкі моменти, що їх прийшлось тому станові переживати. *Прев. д-р Кость Левицький* пригадав деякі події, які свідчили про велику особисту та громадську відвагу о. Дамяна Лопатинського, що брав на себе ті обовязки, до яких не квапились інші. *Д-р Тит Бурачинський* підкреслював діяльність о. Дамяна Лопатинського у Міській Раді у користь установ та організацій суспільної опіки, зокрема для Народньої Лічниці. *Дир. Бариляк* звернув увагу, що о. Дамян Лопатинський від літ працює з цілою посвятою у Надзірній Раді „Народньої Торговлі". *Д-р Михайло Волошин* казав про звязки о. Дамяна Лопатинського з українською палестрою. Вкінці *ред. Роман Купчинський* промовляв як голова Товариства Письменників і Журналістів та мевний фейлетоніст „Діла", зручно розділюючи промову на частину поважну й веселу, а п-і *Михайлина Косач* сказала кілька теплих слів від службовиків „Діла".

Всім присутнім та зокрема всім промовцям дякував зворушений *Ювилят*, всі свої заслуги зводючи у своїй скромності до своєї метушливої вдачі.

Серед милої гутірки перевели кілька годин діячі, які найтісніше звязані між собою любовю тої самої справи: привязанням до найстаршої української пресової установи „Діло".

Шевченківські свята та українська молодь.

Прага, 20. березня.

Як і кожного року, під проводом „Української Жіночої Нац. Ради" (голова п. проф. С. Русова) наймолодша генерація, *кружок української молоді „Пу-гу", (від 4. до 16. року життя)*, влаштувала свято памяти Т. Шевченка. Ялинка Біляцька прочитала дуже гарно і змістовно складений реферат про життя, головно дитинство, Шевченка. Борківська, Камінська, Москалюківна, Майстренко та інші під режисерством п. Кириці, дуже гарно, в почуттям справжнього розуміння, деклямували твори Шевченка, Роман Русов заграв на скрипці під акомпаніямент п. Гаєвського, провідника мистецьких вистав кружка „Пу-гу". Опісля члени „У. Ж. Н. Ради" погостили дітей і вечір закінчився дитячими забавами під проводом постійної своєї прихильниці п-ни Сіроможської. Діти бавилися, співали своїх пісень і чути було тільки милу дитячу українську мову.

Друге Шевченківське свято влаштував *„Курінь старших пластунів і пластунок імени полковника Богуна"*. Свято відбулося в домівці „Просвіти", де гуртується молодь з Підкарпаття. В курені полк. Богуна гуртуються студентки і студенти та взагалі молодь, так би мовити, „старшої генерації". Слід додати, що пластуни ведуть дуже добру пропаганду (як і соколи) між чужинцями. Домівка „Просвіти" була прикрашена портретом Шевченка, а під ним виставa найновіших видань творів Шевченка, його портретів та „Шевченко в українському друці р. 1936". Свято відчинив голова куріня, а головний комендант пластунів, проф. Роберт Лісовський, виголосив добре обдуманий реферат: „Шевченко-маляр". П. Богацький ілюстрував реферат малюнками з видань Шевченка. Численна авдиторія з захопленням вислухала цікавих вісток про Шевченка як маляра. Якби Шевченко жив в інших умовинах, то його малярські праці були би ще досконаліші. Шкода їх ще більше. Опісля пластуни та їх гості (між ними були: представник чеських скавтів п. М. Зімченок, п-і Марія Омельченкова, хресна мати куріня, ген. Петрів та інші поважні члени старшого громадянства) відспівали „Заповіт" Шевченка, а пластуни і пластунки гарно деклямували вірші Шевченка. По академії відбувся пластунський чай. Товариська гутірка і пластунська „ватра" в домівці „Просвіти" за співами наших пісень затяглися до пізньої ночі.

Такі сходини дуже корисні тут на еміграції, де діти живуть під впливом чужої культури, бо навіть і ті, що вчаться в українській гімназії, бувають у чужому окруженні, а інші діти, що вчаться у французькій, німецькій та чеській або англійській школі більше як пів дня проводять у цілком чужому окруженні. Отже ті українські товариства, що опікуються нашою молоддю, повинні часто збирати ту молодь, гуртувати її і призвичаювати плекати практично любов до свого рідного, національного. На таких сходинах молодь завязує тісніші приятельські взаємини, добре пізнає сама себе, навчається організованости, навчається приглушувати свої особисті амбіції і більше працювати для загальної справи. Її успіхи в такій, хоч і невеликій, громадській роботі підбадьорюють її. Наочно бачимо, як вони виявляють більше охоти до спільної праці. А постійні розмови про свою батьківщину, про її культуру, додають їй віри у краще майбутнє, яке мусить *сама власними силами здобути наша молодша генерація*. Тому також необхідно, щоб старша генерація бодай відвідувала ці дитячі свята (не лише їх батьки...) і так проявляла зацікавлення до громадської роботи молоді та й матеріяльно підтримала цю роботу. Мені навіть від чужинців нераз приходилося почути: „Яка талановита ваша молодь! Шкода лише, що не маєте, як видко, матеріяльного успіху з ваших таких гарних вистав". А якби це знали ці чужинці, що наші діти, живучи в еміґрантських злиднях, самі відмовляють собі часто необхідних річей, щоб улаштовувати такі свята, чи вечірки, що вони не досипляють і т. д! І в таких умовинах справді наші діти проявляють свої великі здібности. Мене завжди зворушують такі виступи молоді і тоді думаю собі: „А чого б досягли наші діти у кращих умовинах життя?"

М. О.

Анґльо-французькі дисонанси.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Англійська публ. опінія домагається, щоб уряд почав переговори над Гітлеровими пропозиціями. На запит у палаті громад відповів вчора мін. Іден, що **рішення льокарненських держав не мають дефінітивного характеру, а є лише пропозиціями.**

Опозиція лейбуристів, лібералі та деякі інші посли домагалися, щоб парляментарна дискусія над пропозиціями льокарн. держав відбулася в четвер.

ОБУРЕННЯ ФРАНЦУЗІВ.

ПАРИЖ, 24. 3. ПАТ. Тутешні міродатні круги сильно зареагували на вчорашню Іденову заяву тому, що на їхню думку рішення льокарн. держав мають дефінітивний характер. Вони не годяться на ніякі переговори над нім. контрпропозиціями — принайменше тепер, у Льондоні.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ВИПРАВДУЄТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Як подає Райтер, на сьогорічних зборах крайова рада евангелицьких церков льорд Геліфекс заявив у промові, що **пропозиції льокарн. держав для Німеччини не були спрямовані в ультимативній формі.** Англ. уряд — мовляв — не хоче облоги Німеччини, лише европейського союзу, до якого Німеччина моглаб свобідно прилучитися. **Ждемо від Німеччини важкої уступки та вона необхідна для миру, для якого Бельгія і Франція зробили чимало.** Німці мабуть заявляють, що не можуть приняти ніякого з льондонських предложень, стверджуючи, **що брит. уряд розглине якнайстаранніше всі контрпропозиції, які дістане.**

ЗА КУЛІСАМИ ФРАНЦУСЬКОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Консернацію викликала у тутешніх кругах заява Фляндена, що він виїзджає і взагалі не верне до Льондону, **бо не бачить змоги дискутувати з Німеччиною над рішенням льокарненської конференції.** Тому, що і Ван Зеланд не думає вертатися, так що Іден лишається сам, правдоподібно сьогодні або завтра відложать сесію Ради Ліґи, **а британський уряд посередничитиме** у переговорах між Німеччиною і Францією та Бельгією.

Поінформовані круги виясняють, що таку ситуацію витворило непорозуміння між мін. Фляnденом і франц. представником у Лізі Націй Поль Бонкуром. Перший не хоче, щоб у теперішньому положенні лучили його прізвище з якиминебудь взаєминами з Німеччиною, тому втік з Льондону, залишаючи Поль Бонкура. Цей останній не хоче брати на себе відповідальности за навязання дискусій на тему німецьких контрпропозицій, які все одно правдоподібно у Парижі відкинуть.

Комісія сенату приняла законопроєкт про ритуальний заріз.

У вівторок 24. березня ц. р. передполуднем адміністраційна комісія сенату радила над законопроектом про ритуальний заріз. Законопроект реферував сен. Дубачевський з Вильна. В нарадах брав участь міністер хліборобства Понятовський, який промовляв після референта. В дискусії промовляло кільканацять сенаторів. Сен. Ярим Малішевський гостро виступив проти всіх поправок, які приняв сойм і поставив внесок, щоб комісія скреслила 5-ту статтю з усіми поправками уряду. Його піддержали сен. Домбковський та кс. Пухаля з Теребовлі.

Сен. Деникевич заявився за законопроектом у такій формі, як його приняв сойм.

По 4-годинних нарадах сенатська комісія приняла проект закону про ритуальний заріз без змін.

Повновласти для уряду.

ВАРШАВА, 24. 3. ПАТ. Нині відбулося засідання ради міністрів під проводом прем. Косцялковського. Рада міністрів приняла проект закону, на основі якого президент видаватиме декрети в часі до отворення найближчої надзвичайної сесії сойму, але не дальше ніж до дня 1. червня ц. р. у господарських і фінансових справах. Законопроект виключає зміну розпорядку президента з 13. жовтня 1927. р. про стабілізацію золотого і законопроекти, що їх зголосив уряд до сойму підчас звичайної сесії 1935-36 р., яких ще сойм не приняв. Законопроект про повновласти запевнює урядові негайно видавати закони на випадок потреби підчас перерви в парляментарних працях. Повновласти для уряду в новому проекті є більше обмежені, ніж попередні повновласти. Крім того рада міністрів поладнала низку актуальних справ і рішила передати поладнання конфлікту у будівельному промислі у Варшаві надзвичайній розємній комісії.

ВАРШАВА, 24. 3. ПАТ. На нинішнім засіданні соймова буджетова комісія приняла проект закону, на основі якого державний скарб перебере деякі фінансові зобовязання м. Гдині. Крім того приняла проект закону про льотерію, до якого ввела багато змін. І так виграні на льотерії поза звичайною оплатою 20 відс. на державний скарб будуть вільні від всяких державних та самоуправних податків та оплат

СССР. прийде з допомогою Франції.

Большевики за співпрацею з Польщею.

МОСКВА, 24. 3. ПАТ. Предсідник ради комісарів Молотов дав інтервю редакторові париського „Тан-у“ Шетенові на тему актуальних політичних подій. На питання редактора чи ремілітаризація Надренії не має в першу чергу улекшити Німеччині свободи рухів на Сході, Молотов відповів, що цей крок Німеччини є грізний головно для західних держав. Молотов обговорив загальниково можливість евентуальної большевицької допомоги для Франції, згідно з французько-большевицьким пактом і цілістю політичного положення. — Якщо йде про взаємини СССР з Польщею, то Молотов уважає поправу большевицько-польських взаємин побажаною і можливою та підкреслив, що між Польщею і СССР є багато спільних інтересів.

— На питання, які є взаємини СССР до Німеччини, Молотов відповів, що частина большевицького громадянства непримирливо настроєна до Німеччини та її теперішнього уряду, але вважає поправу взаємин між Німеччиною та СССР за можливу. Поворот Німеччини до Ліґи веде до такого зближення. Знаємо змагання Франції — говорив Молотов — вдержати мир. Якщо німецький уряд доказав би ділами, що бажає мира і шануватиме договори, головно що торкаються Ліґи Націй, тоді на цій основі оборони інтересів мира побажане було би зближення між Францією і Німеччиною.

— На питання як уявляє собі французько-большевицьку співпрацю у ділянці воєнних приготувань, Молотов відповів, що ця справа вимагає спеціяльних студій і нею повинні занятися військові спеціялісти

— Вкінці Молотов обговорив цілу низку господарських та устроєвих справ СССР.

ВОЄННИЙ СТАН У БРАЗИЛІЇ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 24. 3. ПАТ. Президент републики в порозумінні з міністром війни і справедливости та шефом поліції рішив оголосити воєнний стан на 90 днів від 23. березня ц. р. Воєнний стан оголосили тому, що протидержавні елементи повели оживлену акцію.

„Тарас Бульба“ у Парижі.

Мають французи оперу на підставі славної повісти Гоголя. Самого „Тарасу Бульбу“ читають вони віддавна в ріжних дешевих і роскішних виданнях, з ілюстраціями славних мистців. Щож дивного, що прийшла черга на „Бульбу“ і в кіні? Сценарій написав відомий письменник Пер Бенуа, автор „Атлянтиди“ і „Кенігсмарк“, двох повістей, що теж мали великий успіх на екрані. Пер Бенуа має велику фантазію і коли дістав таке замовлення, не міг задовольнитися готовим текстом Гоголя, тільки хотів його трохи переіначити. Остапа у кіні не карають смертю, тільки батькові, Тарасові, вдається його визволити з полону. І старий Бульба теж не вмирає серед ворогів, є вільним козаком, під розлогим дубом, промовляючи востаннє до своїх боєвих приятелів.

Французи рахуються в театрі з психольоґією своїх глядачів. Франц. письменник не помилявся, коли підобрав інакші ефекти: фільма „Тарас Бульба“ мала і на премієрі і пізніше величезний успіх. Публика в париських кінах так само голосно бе браво, як у театрі. Режисер фільми А. Ґрановський, що знає добре український побут, поробив свої знимки серед мадярської пушти, вибравши такі краєвиди, що передають зовсім вірно наші степи. Головну ролю грає неврівняний артист Гаррі Бор, в вигляду живий козак.

„Тарас Бульба“ йде водночас у більших европейських містах.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Грецький уряд повідомляє, що тлінні останки Венізельоса перевезуть з Бріндізі просто на острів Крету, бо цього бажає собі родина помершого.

Австрійський суд покарав 19 націонал-соціялістів вязницею 6 тижнів до 20 місяців, а 11 увільнив.

У французькому Мароку, в місті Рабат, 30 осіб ранили у бійці між членами націоналістів з „Кроа де Фе“ та членами „людового фронту“.

Аргентинський президент проголосив воєнний стан у всій державі на 90 днів, в огляду на скріплену активність протидержавних організацій.

Альбанія заперечує поголоски про мобілізацію 9 річників.

НОВИНКИ.

— **„Жінка в парохії в нинішніх часах“.** Заходом Центр. Жіноч. Кружка У. К. С. відбудеться в пятницю 27. березня ц. р. в год. 5.30 у домівці Марійського Т-ва Пань при вул. Руській ч. 10 дискусійний реферат Преосв. Кир Никити на тему: „Жінка в парохії в нинішніх часах“. До численної участи членів і гостей запрошує Управа Централь. Жіноч. Кружка У. К. С.

— **Опери-казки для дітей у Львові.** Заходом Т-ва „Рідна Школа“ відбудеться в найближчих днях у Львові в салі театру Ріжнородностей вперше у нас вистава дитячих опер: „Червона шапочка“ — в 2 відслонах, відомого композитора Цезара Кюї та „Лисичка, котик і півник“ українського композитора Кирила Стеценка — теж у 2 відслонах. Лібретта обох опер узяті з відомих загально казок. Мистецька сторінка цієї незвичайно цікавої і корисної для молоді та дітей імпрези в руках диригента Антона Рудницького і п. Лесі Кривіцької. Виконавцями головних співочих партій будуть найздібніші наші адептки вокального мистецтва, учениці кляси співу Муз. Інституту ім. Лисенка: пп. Рена Яросевич, Рома Гумінілович, Ольга Антонович і Оля Суєвна. Вистави відбудуться в днях: 1., 2., 3., 4. і 5. квітня ц. р. в год. 3.30 пополудні. Тому, що на всі вистави білети вступу розбирають між себе — для своїх учнів і дітей — дирекції всіх наших вселюдних і середніх шкіл та всі захоронки, бажано було би, щоб охочі побачили цю нашу першу музичну імпрезу для дітей. Хто не має зв'язку зі школою — всі родичі, що мають дітей у передшкільному віці — можуть завчасу зголошуватися до редакції „Світа Дитини“, Львів, Зиморовича 3 (число телефону 257-87) за білетами вступу. Увесь дохід з цієї імпрези призначений на „Рідну Школу“.

— **Нові великодні листівки** з барвистими малюнками у народньому стилі, виконані С. Гординським, видав „Союзний Базар“. Листівки на гарному папері, надаються на святочні побажання.

— **Нова залізнича тарифа.** З днем 15. ц. м. увійшла на польських залізницях в життя нова товарова тарифа, що вводить значні знижки за перевіз ріжних сирівців і підставових продуктів. Крім того введено ріжні полекші у приписах тарифи.

— **Почтові урядовці мають бути ввічливі.** Міністер почт і телеграфів видав інструкцію у справі поведення почтових урядовців з публикою. Інструкція зазначує, що почтові урядовці мусять дбати про вічливий та прихильний настрій в урядах. Всякі непорозуміння й конфлікти слід полагоджувати спокійно і з тактом, і тільки у випадках, коли клієнт допустився справді якогось переступства, можна кликати поліцію.

— **Українська радієва вистава** буде відкрита в Києві у квітні ц. р. Вистава буде складатися з двох відділів: історично-політичного й історично-технічного.

— **„Стшельци“ будують костели.** Повітовий союз делеґатів „стшелецького звйонзку“ в Золочеві рішив піддержувати будову костелів у Гутиську Олеському, Пітричах, Митулині і Бортківі. Задля цього вони організують збірки і працю членів стрілецького союзу при будові.

— **Сплав дерева на Черемоші** зачинається в найближчому часі. Переговори польсько-румунсько річної комісії скінчилися, одначе румунські експортери нарікають на високі сплавові такси і домагаються, щоби сплавову тарифу змінити.

— **Віз із трупом на вул. Леґіонів.** У вівторок рано з вул. Леґіонів віхав дуже скоро на пл. Ґолуховських селянський віз, якого візник лежав навзнак і держав віжки в руці, що звисала безвладно. Прохожі здержали віз і переконалися, що селянин непритомний. Візвали ратункову станцію, та заки вона приїхала селянин помер. Виявилося, що то був господар Микола Баран із Черлян, який привіз до Львова свої дві тяжко хорі корови. Перед пл. Ґолуховських Баран побачив нараз, як напроти його воза надїхав мотоцикль. Мабуть наслідком переляку помер на удар серця.

— **Львівська хроніка.** На Персенківці під Львовом відкриють з днем 1. квітня ц. р. почтову аґенцію для найближчих місцевостей і присілків. — На залізничому шляху біля Клепарова знайшли тіло молодого мужчини з відтятою головою. Є це умово недужий молодик, що виддалився недавно з дому своєї матери.

— **Краєва хроніка.** В мешканні Андрія Трача у Волі Мазовецькій пов. Тернопіль вибухло знайдене артилерійське стрільно, ранячи двоє дітей, що принесли його до хати. — В Суховчах пов. Мостиська злодії, що закрадалися до загороди одного господаря, застрілили громадського вартівника, який на крик господаря біг на поміч. — Біля Глинної під Львовом згоріла в лісі на просторі 20 моргів трава, що займилася від іскри паровозу. — На шосі Львів-Винники перевернувся до рову з причини дефекту мотору автобус з чотирма пасажирами, з яких одна жінка скалічилася в голову.

— **Автобусова катастрофа** склалася 23. ц. м. на шосі між Ягольницею і Чортковом. Автобус, що їхав із Заліщик до Чорткова, зустрі

... ряд фір, що їхали до міста на торг. По обох боках гостинця находилися купи шутру. Шофер давав сигнали і один віз виїхав з ряду на бік і хотів оминути автобус. Не передбачуючи цього руху, шофер скрутив у противний бік і вдарив на телеграфічний стовп. Сила удару була така велика, що стовп зломився, причому знищило перед самоходу. Наслідки зудару були фатальні: три пасажири, між ними жінка адвоката Скалєра із Товстого, зазнали тяжких ран. Інші пасажири потовклися легко. Ранених перевезли до чортківського шпиталю.

— **Найшли бомби.** Поліція в Отвоцьку викрила дві годинникові бомби. Одна була підложена під деревляною хатою Хани Мавер, а її годинниковий механізм був наставлений на 10 год. веч. Друга бомба була під хатою братів Лернерів, наставлена на год. 1.10. Командант поліції не міг унешкідливити вже першої бомби, тому кинув її в багно й вона там вибухла, не заподіявши шкоди. Другу бомбу розібрали.

— **Смерть від бальоника.** В Челядзі біля Сосновця помер серед незвичайних обставин 11-літній учень вселюдної школи, Йосиф Суфайла. Він бавився гумовим бальоником, що його купив від вуличного продавця. Хлопець мав на горішній губі прищ. Коли надув бальоник, йому почало пухнути лице і в короткому часі він незабаром помер. Покликаний лікар не міг нічого порадити, бо хлопець дістав зараження крови.

— **Бичування в абісинському війську.** У звязку з бунтом в абісинській провінції Ґойдам місцева влада забичувала багатьох бунтівників на смерть. Бичування належить до частих тілесних кар у війську негуса. Виконують її при помочі батів із шкіри гіпопотама і тільки тубильці, що визначаються виїмковою будовою тіла, можуть видержати більше ніж 50 ударів. Вища скількість рівняється карі смерти. Бандитам і злодіям відрубують в Абісинії руки, одначе цю кару вважають лагіднішою від бичування.

— **Горівка з моря.** Не береги Нової Функляндії викинули морські хвилі кільканадцять скринь. Коли їх отворено, знайдено в них самі фляшки з англійською горівкою. Доходження викрили, що скрині не походять із затопленого корабля, тільки кинули їх у море якісь контрабандисти з часів американської прогібіції. Тоді кораблі, що займалися контрабандою, затоплювали нераз алькогольний вантаж, щоби ратуватися перед американською контролею та високими карами. Багато цього „добра" пішло на дно моря, але от дещо дісталося тепер у руки рибаків, які передали його місцевій владі.

— **Зріст безробіття в Америці.** Як повідомляють із Ню Йорку, безробіття у Зл. Державах поширилося в січні ц. р. більше, ніж колинебудь в останніх пятьох роках. Американська федерація праці оголошує, що в січні втратило роботу 1.230.000 людей в цілій Америці. Всіх безробітних є тепер 12 міліонів 620.000 людей.

— **Катастрофальна пожежа в театрі.** В китайському місті Тулію недалеко Тієнціну вибухла в театрі підчас вистави катастрофальна пожежа. Повстав жахливий переполох, причому у вогні та під ногами юрби згинуло поверх 200 осіб, між ними 14 з акторського персоналу. Населення, обурене недостачею протипожежного обезпечення, знищило маґістрат і поліційний будинок.

— **Приготовляють телевізію.** Підприємство „Американ Телеграф енд Телефон Компані" почало закладати дроти із Ню Йорку до Філядельфії для введення телевізії. Надіються, що за шість місяців можна буде розмовляти з Ню Йорку до Філядельфії і бачити один одного, немов то було в одній кімнаті. Труднощі із заведенням нового винаходу полягають у цьому, що не можна вживати до нього звичайних дротів, а скомбінованих. Кажуть, що в одному дроті буде ще другий. Такий дріт виробляє тепер фабрика Вестерн Електрік Ко. в Бальтімор. Тому, що кошти будови телевізійних винаходів є великі, праця поступатиме поволі. Наперед заведуть лінію з Філядельфії до Ню Йорку, а потім будуть чекати на удосконалення. Щойно, коли винахід буде поправлений, а з тим і дешевший, можна буде поширити сітку на інші стейти.

— **Модерні авта загрозою життя.** В Ню Йорку відбулася конференція знавців над безпеченством на вулицях міста й околиці. Декан А. Фейлс, професор автомотивної інжинерії в технольогічнім інституті в Масачусетс, виказав, що авта теперішнього типу, отже так зв. „стрім лайн", дуже небезпечні для життя людини. Вони женуть з такою скорістю, що шофер не може їх спинити і тому так багато нещасливих випадків. Так напр. в 1934 р. статистика виказує в Америці 500.000 невияснених випадків.

— **Зустріча літака з метеором.** В пасажирський літак, що вилетів зі стейту Каролайна, ударив метеор і ушкодив антену радіостації. Пригода скінчилася досить щасливо, бо вісьмох пасажирів тільки попарило, а літак удержався дальше в повітрі. Спершу думали, що в літак попала якась заблукана куля.

— **Німеччина побільшує свою територію.** Як відомо, діється це від довшого часу шляхом відвоювання землі від моря, головно на західному шлезвіґ-гольштинському побережі. В останньому часі рішено побудувати від острова Сильт греблю, що замкне залив біля Рантум. Таким чином одержиться озеро завбільшки 20 квадратових кільометрів. Випомпувавши воду з цього озера, здобудеться 2.000 гектарів урожайної землі.

— **Ескімоси вимирають.** Американські лікарі, які переводили досліди над населенням ескімосів, ствердили, що цей нарід паде жертвою туберкульози, страшної недуги, якої ескімоси давніше не знали. Їхня недоля почалась від часу, як вони зустрілись з білою цивілізацією. Професор медичного факультету в Крейтоні, д-р В. Левін ствердив, що ескімоси на Алясці наслідком пошести туберкульози осягають пересічний вік найвище 24 літ. Він перевів теж досліди над полярними ескімосами і прийшов до висновку, що як не переведеться далекосяглих санітарних протимір, ескімоська раса загибне впродовж одної генерації.

— **Ріжні вістки.** На основі податкової статистики в Мадярщині є 363 міліонери, з того 197 в Будапешті. — В потязі між Берліном і Амстердамом знайшла залізнича прислуга в рурі до огрівання 40.000 марок, які хтось сховав, переїзджаючи границю. Гроші сконфісковано. — Біля Франкфурту впав у ріку Мен вантажний самохід і розбився, причому згинули три особи. — В Камені біля Чернівець вимордовано цілу родину селянина В. Туркана, зложену з пятьох осіб. У звязку з тим арештовано недалеко польської границі двох людців, що мали сліди крови на одягах. — На пограничі Туреччини й Іраку поліція вбила 18 бандитів а 15 зловили живцем. Ватажок бандитської шайки згинув, його жінка дісталась в руки поліції. — Комуністичні ватаги в Китаю напали на оселі англійських та американських місіонарів, яких дальша доля невідома. Вислано їм літаки з допомогою. — Недалеко Буенос Айрес упав до рова автобус з 14 пасажирами, з яких шість осіб згоріло наслідком експльозії бензини.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „*ЧОРНІ РОЖІ*".

Тема запозичена з доби боротьби Фінляндії за незалежність під царською владою. На фінляндській землі урядує у великому місті російський ґубернатор і грає російський театр. У балеріні цього театру закохані водночас молодий ґубернатор і молодий фінляндський різьбар, що бере живу участь у протидержавній організації. Молода російська балеріна стає причиною мимовільної інтриґи, що доводить до дуже прикрих конфліктів. На окрасу фільми складається гарний клясичний балет і драматичні сцени в театрі, дуже добре вирежисеровані. Головні ролі грають Ліліяна Гарвей та Віллі Фрітч. Пара комедійних артистів вибрала собі цим разом драму, тим то і не можуть вони проявити як слід свого таланту.

Дивогляди.

ЮВЕЛІРИ ПРОТИ ДЕРЖАВИ.

Нюйорські ювеліри внесли скаргу проти державного скарбу за незаплачені досі кошти виготовлених ними золотих відзнак і плякет для ріжних відзначених людей. Головно йде тут про незаплачений рахунок за відзнаку для летунської подружної пари Моллісон, що перелетіла в 1933. р. Атлянтійський Океан. Медалі замовив почесний комітет, який рахунку на 150 дол. не заплатив. Державний скарб не хоче заплатити тої дрібної суми з принципіяльних мотивів.

АНІ ЦИТРИНА, АНІ ПОМАРАНЧА.

Каліфорнійський фармер Джеймс Атер, відомий ботанік, зумів виплекати новий тип овочу посереднього між цитриною і помаранчею. Повстав той овоч із перехрещення тамтих двох. Свій винахід він опатентував, назвавши його „леморою". Лемора має смак червоної помаранчі в легким кваскуватим смаком цитрини. Важне те, що лемора може стояти 18 місяців і не псуватись. Назва „лемори" складена теж наполовину з помаранчі та цитрини.

Дописи.

ТОВСТЕЧЧИНА.

Закінчення сільсько-господарських курсів. Дня 18. ц. м. відбулося святочне закінчення сільсько-господарського курсу, що тягнувся від 4. ц. м. На курсі було 24-ох молодих хлопців з доооколичних сіл. Викладали: інж. Кушей, Роман Коцик, П. Скалецький, о. Навольський, дир. П. С. К, Гомотюк, Р. Зазуляк і д-р Семчишин. Курс пройшов з повним успіхом. Учасників цікавило головно господарювання у скрутних обставинах, передовсім садівництво та городництво. Практичні вправи в салі переводив з курсантами п. Р. Коцик з Хмелевої.

Вчасна і суха весна. Цього року весна є дуже вчасна і суха. Польові роботи в повнім ході. Селяни зацікавлються пашними ростинами з огляду на молочну господарку. Сильно зріс попит на насіння кормових ростин. На жаль їх продукція не в наших руках.

СТАНИСЛАВІВ.

Відкриття демографічної вистави. Мин. неділі відбулось у нас відкриття демографічної вистави „Український нарід". На відкритті промовляв проф. д-р Кубійович, який у півторагодинній прелекції вказав на ціль і завдання такої вистави. Вистава буде тревати до 29. ц. м. і її повинно відвідати все станиславівське громадянство, бо вистава дуже цікава та надзвичайно повчальна. З порозвішуваних карт і діяграм кожний може довідатися про всякі ділянки нашого життя на всіх етнографічних українських землях. Виставу направду мусить оглянути кожний, хто бодай трохи цікавиться українським життям.

Ревія. Мин. неділі виставив гурток „Сфінкс" ревію яка стягнула до салі „Сокола" надспоДівано багато публики. З поодиноких точок найкращий був скетч „Плечі", який був знаменитою сатирою на відносини по наших інституціях. Добрий був теж скетч „Файчик", що ілюстрував, в який то спосіб зуміє жид добувати гроші. Голосні оплески збирали револерси „Льона", які мусіли кількакратно свої пісні повторяти. Слід згадати, що револерси „Льона" значно поправились і є тепер зовсім добрим хором револерсів. З танків найбільше подобався „Білий вальс" (Каратницька та Лукасевич), зате „чардаш" не мав мадярського темпа. Незлою булаб інсценізація „Їхав козак за Дунай", якби Лукасевич у ролі дівчини не був уживав деяких надто вульгарних рухів, що неприємно вражали. Треба з прикрістю зазначити, що саме з цієї інсценізації публика найбільше реготалась не розуміючи т. зв. „поважних" і добрих дотепів конферансієра Т. Ліськевича. З конферансієрів подобався публиці більше Андрухович, який скоріше нав'язав контакт з публикою. Назагал ревія була добра, хоч при повторюванні слідби доконче викинути з репертуару деякі несмачні звороти, як напр.: „Век Нови" і „Діло" — це одно і те саме", бо це і нетактовне і некультурне. З цього не виходить, що ми є проти критики й сатири. Ні! Лише сатира має бути правдива і всестороння та не може спиратись на особистих симпатіях чи антипатіях. Орґанізатори мусять числитися з тим, що на салі сидять люди з ріжними переконаннями і їх зражувати собі не можна. Добра сатира кожному подобається! При кінці мусимо висловитися з найбільшим признанням для М. Зорія за його першорядні декорації, які вказують, що М. Зорій вибивається на одного з найкращих наших сценічних декораторів.

Б. Л.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКИЙ СОКІЛ, часопис Союзу українського сокільства за кордоном. Р. III., ч. 3 (18). Прага, березень 1936.

ТРИЗУБ, тижневик. Р. XII., ч. 12 (516). Париж, 22. березня 1936.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Р. XV., ч. 12 з 22. III. 1936.

СПОРТ. Р. I, ч. 3. з 20. III. 1936.

Спорт.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Гірка 2:1 (1:1).** Другі з черги товариські мечеві змагання покінчились виграною Пролому, який виступив у такому складі: Андрійшин І. і II., Багриновський II., Кулїба, Менів, Чаплинський, Демянчук II., Демянчук І., Керникович, Уреский II., Перейма (Якібчук І.). Ворота добув Керникович. В Проломі найкраще грало оборонне тріо з Андрійшином II., який був дуже добрий на грищі. Добре грала поміч, хоч за мало офензивно, де на перше місце вибився Кулїба, а Менів був дуже працьовитий. Напад грав найслабше, хоч значно краще, як минулої неділі з Ревероно; головно права сторона була добра, де Демянчук І., колишній грач Ревери, показав гарну гру. Напад мав кілька моментів направду дуже гарних, головно в другій половині, зате стріляв до воріт Гірки дуже мало (може 5—10), коли напад Гірки стріляв до воріт Пролому бодай 40—50 разів. Напад Пролому мусить зрозуміти, що завданням нападу є стріляти до воріт, а не лише гарно комбінувати. Сама гра доволі цікава, при легкій переваз Гірки, яка теж програла незаслужено. Суддя п. Серафіні дуже добрий.

Біг навпростець на траcі коло 2.500 м. виграв Соколовський (УССК., Львів) у дуже слабому часі 10,9. Всіх стартувало 8, біг скінчило 6.

Ревера — Маккабі 8:0. Товариські змагання вирішила Ревера легко у свою користь.

Б. Л.

ШАХИ В СТАНИСЛАВОВІ

Новозаснована, в дійсности відновлена шахова секція при У. С. Т. „Пролом" розіграла в неділю 22. ц. м. змагання зі Соколом (Бельведер), які скінчились виграною Пролому 8:2. (Змагання 15. ц. м. закінчились теж виграною Пролому 8:2). Пролом виступив оба рази в такому складі: Менів, Мартинюк, Маланюк, Фунт і Голинський. Слід зазначити, що цей склад не є найсильніший, бо не грали два м-ри Крушельницькі й Керникевич, які перевищають вичислену пятку.

Б. Л.

Листування Редакції.

Чорний Крук: Легітимацію пришліть на суботу 28. ц. м.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" Стрий, саля „Німецького Дому".
25. III. Голгота.
26. III. Дума про Нечая.

Український Молодий Театр „Заграва".

Медика:
25. III. Отаман Пісня.
26. III. Лев з Абісинії.
27. III. Інваліди.
З Медики іде театр до Судової Вишні.

Великий Міський Театр.

Середа, 25. III. год. 8. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Демковського.

Театр Рїжнородностей.

Середа. 25. III. год. 8. веч. відчит Кав Заховського „За літературою минулого року".

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Ліліяною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ероль Флин).
ВАНДА: „Оборонець Ченстохови", „Вовкулак".
ГРАЖИНА: „Шалений поручник" (Густав Фреліх).
КАСІНО: „Фліп і Флап як поліцаї", „Тайни воєнної маринарки".
КОЛІСЕЙ: „Уланські обіти", ревія „Парада летунів".
КОПЕРНИК: „Невидний промінь" (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МАРУСЕНЬКА: „Невидний промінь" (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).
МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.
ПАКС: „Мальована заслона" з Гретою Ґарбо та колірова гротеска.
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій".
ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярач).
РАЙ: „Їх Ексцеленція шофер".
СВІТ: „42-га вулиця", „Вкрали людину" з Ліді Данітою.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.
ТОН: „Збігзець із Яви".
УТІХА: „Рокамболь" і ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Дольоміти.

Закордонне радіо.

Середа, 25. березня 1936.

Відень (506,8) 16.35 Грецькі пісні, Н. Галанос сопран, 17.25 Сучасна австр. музика, 1935 „Паяци" оп. Леонкавалля, „Джанні Скікі" оп. Пучінія, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 12.35, 19.25 Музика, 20.35 Квартет а-дур Двожака, 21.20 Фібіхові твори, **Париж** (2648) 13.15 Легка музика, 21.00 Арфа, 21.45 Театр. авд. **Білгород** (437,3) 13.15, 19.50 Пісні, 11.30, 20.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 14,15 З усього світа — концерт, 16.45 Співаємо та граємо, нар. хор, солісти. 20.10 Грецько-нім. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика, 18.30 Соната г-моль Респігія, 20.10 Барвний світ оперетки, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт, баритон, два форт., **Будапешт** (549,5) 15.50 Сальон. музика, 17.00 Лістів фестіваль, 17.50 Циг. музика, 21.50 Орх. концерт, **Мілано** (368,6) 16.10 Оп. мельодії, 20.35 „Парсіфаль" оп. Вагнера, **Рим** (420,8) 13.10 Оп. мельодії, 17.15 Симф. концерт, 22.10 Концерт хору, Танк. музика.

Четвер, 26. березня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Концерт орг., 17.30 Скрипка, 19.25 Музика, **Прага** (470,2) 17.15 „Матері" пісні Віліма, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 17.15 „Дон Хуан" ком. Мольєра, 22.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 17.00 Пісоньки, 20.00 Ґріґові твори, **Берлін** (356,7) 16.15 Нар. пісні, 17.00 Мельодії рококо, 19.00 На спогад Бетовена, концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.15, 19.00 Нар. пісні, 14.00 Музика на давніх інструментах, 18.15 Серенади й танки, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Солісти, музика, пісні, **Мінхен** (405,4) 17.00 Солісти, пісні Шумана на баритон, 18.30 З нім. опер, **Будапешт** (549,5) 12.05, 18.50 Вок. концерт, 17.30 Циг. музика, 20.30 Скрипка. **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.45 Концерт орх., 22.15 Концерт хору, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, 20.35 „Манон Леско" оп. Пучінія.

Львівське радіо.

Середа, 25. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Дитина в передшкільному віці: Боротьба з хоровитістю, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашне господарство, 13.30 Концерт бажань, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Відомі пісоньки з гр. пл., 16.00 Півник на дзвіниці, авд., 16.10 Сп. рeсіталь Евг. Мая, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Місце для молодих. 17.20 Ігн. Добрянський: Квінтет, 17.50 Про книжку Віліяма Браґа: „Світло", 18.00 Пів години в Еспанії, камер. орх., 18.30 Про так звані літер. крадежі, 18.45 Пісоньки з гр. пл., 19.00 Вовк ситий і коза ціла, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальний поранок, 20.00 Сальон. квінтет, пісоньки, 10.46 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.40 Серед молодих поетів, 21.55 Актуальна господарська гутірка, 22.05 Авдиція з нагоди нац. свята Греції (грецький гимн., промова в новогрецькій мові, музика), 22.25 Концерт орх.

Четвер, 26. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Шк. поранок, муз., спів, 13.00 Клясики з гр. пл., 13.25 Домашне господарство, 13.30 Оп. Фрагменти, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Сальон. музика, 16.05 Поезійки для дітей, 16.20 Легка музика з гр. пл., 16.50 Концерт міш. хору, 17.05 Краківське міщанство, 17.20 Найгарніші Моцартові сонати, 17.55 Актуальна гутірка, 18.05 Сп. ресіталь Франки Морні (кольор сопран) у супр. форт., 18.30 Елементи телевізії, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Золотий скарб із Михалкова, виг. д-р Т. Сулімірський, 19.35, 19.40 Спорт, вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Веч. денник, 20.55 Протилет.-газ. оборона, 21.00 Театр Уяви: „Історія про вояка" К. Ф. Радюза з муз. Іг. Стравінського. 21.45 Пісні — Шлемінська сопран, Лучай бас, у супр. форт., 22.10 Скр. ресіталь Жака Тібо в супр. форт., 22.50 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ПОЛІТИКА В РАДІО.

Французький радієвий тижневик висловлюється досить неприхильно про ухвалу надавати радіом у часі майбутніх виборів, політичні промови представників ріжних партій. „Настануть приємні дні для радіослухачів. Тому, що панове політики не схотять бути голосом вопіючого в пустині, хочаб їх слова були найбільш беззмістовні, не схотять задовольнятися ранішніми годинами, але будуть нам прикрашувати своїми символами віри другий сніданок — на зміну з курсом біржі і іншими чарівними темами...

ТРАСМІСІЯ З КРАТЕРУ ВЕЗУВІЯ.

Італійське радіо надавало трансмісію прояв Везувія, який пробуджується, з коментарями в чотирьох мовах.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50.

Золото: Доляри 9.03—9.07, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.27, Рублі 1.20, Фльорени 0.60—0.70.

Долярівка 53.00—54.00.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% За. Б. Г. 41—43, 4½% За. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% ком. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Папери: 5-прц. конверсійна поз. 59.50, 6-прц. дол. поз. 75.50, 4-прц. долярова, поз. 51.55, 7-прц. стабілізаційна 62.85 дрібні 63.38.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 24-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 к. яєць	2.40—2.50 „

Тенденція на масло і на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 24. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.10 зол
Курки товсті з острогами I. кл.	1.00 „
Індики товсті I. кл.	1.16 „
Індички товсті I. кл.	1.25 „
Пантарки товсті I. кл.	1.25 „
Качки товщеві I. кл.	1.20 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Виданича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.